

| | |
|--|-----------------|
| Område: Hållbar ekonomi - ekonomisk politik, skatter och kommunal ekonomi | Sidantal: 19 |
|--|-----------------|

EKONOMISK POLITIK

Den svenska ekonomin är starkare än på mycket länge. Statskassan uppvisar stora överskott och statsskulden krymper. Samtidigt sjunker arbetslösheten och fler och fler ges möjligheten att komma in på arbetsmarknaden. Trots den allmänt positiva bilden finns det mer dystra partier. Stora grupper, i synnerhet ungdomar och personer med utländsk bakgrund, befinner sig i utanförskap och en stor andel hushåll är bidragsberoende. Parallellt sker en demografisk utveckling som innebär att svenskarna blir allt äldre, vilket gör att allt färre på sikt kommer att behöva försörja allt fler.

Globaliseringen är bra för Sverige. Den ger oss möjlighet till ökat välstånd och en förbättrad välfärd. Men den ställer också högre krav på vårt land. Globaliseringen innebär att länder och regioner tävlar med varandra i kunskap, idéutveckling och förändringsförmåga. Vi kan inte längre lita på att ett antal större exportföretag garanterar den ekonomiska tillväxt som tryggar välfärden. Det svenska näringslivet måste förnyas. Vi måste anpassa oss till den internationella konkurrensen och alltmer övergå till en kunskapsbaserad produktion.

Centerpartiet vill skapa ett Sverige där alla ges möjlighet att växa. Vi vill bryta människors utanförskap, att fler inkluderas och att fler ska komma i arbete och få ta del av välståndet. Framtidens välfärd kan bara byggas på ekonomisk och hållbar tillväxt. Det kräver att vi har välmående privata företag som skapar arbetstillfällen och skatteintäkter och att det lönar sig att starta och driva företag, att anställa och att arbeta.

Hösten 2006 tillträdde den borgerliga alliansregeringen. Tillsammans med Moderaterna, Folkpartiet och Kristdemokraterna fick Centerpartiet förtroendet att regera Sverige. Allianspartierna hade inom ramen för allianssamarbetet noga förberett ett maktövertagande. Samarbetet inleddes redan vid Högforsmötet sommaren 2004. Grunden för huvuddelen av alliansens ekonomiska politik lades i den så kallade Bankerydsuppgörelsen hösten 2005 som sedan följdes av rapporten "Ekonomisk politik för trygghet och arbete" och den

gemensamma ekonomiska vårmotionen 2006. Innehållet i dessa dokument har sedan varit vägledande för alliansregeringens ekonomiska politik.

Centerpartiet har haft stort inflytande över innehållet i alliansregeringens ekonomiska politik och med stolthet konstaterar vi att flera viktiga hörnpelare i centerpolitiken också är det som utgör grunderna för Budgetpropositionen för 2007 som i den ekonomiska vårpropositionen 2007. Till dessa hör bl.a. det s.k. jobbskatteavdraget som till stora delar bygger på den inkomstskattereform som Centerpartiet utarbetade principerna för redan år 2001. Andra viktiga reformer är avskaffad förmögenhetsskatt, skatteavdrag på hushållstjänster, halverade arbetsgivaravgifter för ungdomar, nystartsjobb, reformerade 3:12-regler, samt sänkt fastighetsskatt.

Alliansregeringen har tagit flera och viktiga kliv mot en mer hållbar ekonomisk utveckling. Statsfinanserna uppvisar goda resultat och flera viktiga strukturella reformer har genomförts som gör att det lönar sig bättre att arbeta samtidigt som trösklarna in på arbetsmarknaden har sänkts, samt gjort det lättare att starta och driva företag. Men arbetet med strukturella reformer måste fortsätta och Centerpartiet vill gå ännu längre. Vid sidan av flera konstruktiva åtgärder för att minska utanförskapet genom fler jobb och företag (se program Jobb & Företagande del 2) vill vi t ex se en uppstramning av det statsfinansiella ramverket, en skärpning av respekten för det kommunala självstyret och en förbättring av Lagen om offentlig upphandling.

På skatteområdet vill vi att individer, företag, kommuner och regioner ska kunna ta initiativ utan att begränsas av höga och omotiverade skatter. Därför vill vi, i enlighet med federalismens princip, att makten ska fördelas och besluten fattas så nära dem som berörs som möjligt. Vi vill verka för ett skattesystem som leder oss mot det mer företagsamma, jämställda och miljömässigt hållbara Sverige som Centerpartiet drömmer om.

Hållbara offentliga finanser

Finanspolitiken måste bedrivas så att de offentliga finanserna är uthålligt starka över tiden. Bara då kan framtidens välfärd säkras. Statsfinansernas saldo varierar naturligt i samband med konjunktursvängningar genom att minskad sysselsättning och lägre överskott i företagssektorn leder till lägre skatteintäkter under sämre tider och tvärtom under goda tider. Därför är det viktigt att statsfinanserna har en sådan styrka att budgetöverskott råder i högkonjunktur, utan att budgetunderskott för den skull behöver inträda vid en normal

konjunkturrell nedgång. En låg statsskuld är också viktigt vid en lågkonjunktur eftersom räntorna då är högre och äter upp en betydande del av utrymmet. Den stora statsskulden och de höga räntorna var en plåga för Sverige i mitten av 90-talet.

Sedan regeringsskiftet hösten 2006 har alliansregeringen genomfört en rad strukturella åtgärder i syfte att sänka skatte- och utgiftskvoten. Jobbskatteavdrag, avskaffad förmögenhetsskatt, sänkta arbetsgivaravgifter för ungdomar, nystartsjobben och den reformerade arbetsmarknadspolitiken är sammantaget reformer som minskar Sveriges konjunktürkänslighet och gör oss bättre rustade för en framtida lågkonjunktur. Vi har förbättrat Sveriges utgångsläge!

Det så kallade överskottsmålet infördes på mitten av 1990-talet, efter krisåren. Målsättningen innebar att det strukturella överskottet i den offentliga sektorn, det vill säga både stat, kommun och ålderspensionssystemet, genomsnittligt skulle vara 2 procent av BNP över en konjunkturcykel. På grund av nya redovisningsregler inom EU kommer dock inte ålderspensionssystemet att redovisas i den offentliga sektorn från och med 2007. I samband med den ekonomiska vårpropositionen för 2007 föreslog regeringen att det finansiella sparandet istället inriktas på motsvarande 1 procent av BNP över en konjunkturcykel. Detta som en direkt konsekvens av att PPM - sparandet inte längre räknas in i det finansiella sparandet, vilket motsvarar cirka 1 procent av BNP. Trots att målet numera är 1 procent av BNP, når regeringen enligt sina prognoser en bit över 2 procent av BNP varje år, under hela mandatperioden. Alliansens politik förbättrar de offentliga finanserna!

Alliansregeringen ser över det finanspolitiska ramverket i syfte att stärka trovärdigheten och förbättra möjligheterna att utvärdera finanspolitiken. Man har redan beslutat att inrätta ett finanspolitiskt råd som ska utvärdera och granska regeringens politik. Regeringen har dock markerat att det fram till 2010 inte finns någon anledning att överge överskottsmålet, som i huvudsak fungerat väl. Finansdepartementets beräkningar visar att utgifterna för sjukvård och äldreomsorg kommer att stiga väsentligt, framför allt mot slutet av 2020-talet. Behåller vi överskottsmålet kommer enligt beräkningar Sverige att ha en skuldkvot på 50 procent 2050. Skulle t ex Sverige sänka överskottsnivån med 1 procentenhet av BNP då kommer skuldnivån att hamna på hela 90 procent av BNP 2050.

Kommuner och landsting är idag redan ålagda ett balanskrav, vilket i princip innebär att ett underskott ett år måste kompenseras av överskott under kommande år. Något särskilt krav

finns däremot inte för statsbudgeten. Centerpartiet anser att det behövs ytterligare ett finanspolitiskt verktyg för att långsiktigt stärka statens finanser. Överskottsmålet för offentlig sektor kan i sig inte garantera den buffert i statens finanser som behövs inför den demografiska utveckling som väntar. Vi föreslår därför att överskottsmålet på 1 procent för offentlig sektor kompletteras med ett balanskrav för statens finanser över en konjunkturcykel. Ett balanskrav för staten tydliggör samtidigt att statens utgifter måste vara finansierade, vilket är mycket viktigt om en skuldbörda inte skall skjutas över på kommande generationer.

I dagsläget uppvisar statsfinanserna stora överskott och skuldkvoten uppgår till knappt 40 %. Centerpartiet anser att den offentliga sektorns bruttoskuld ska sänkas ytterligare för att kunna möta framtidens utmaningar. Sänkt bruttoskuld möjliggör stabila skattesatser på en lägre nivå än idag och ger en säkerhetsmarginal för att klara en betydande konjunkturrell försvagning av de offentliga finanserna.

Centerpartiet vill:

- Att överskottsmålet för offentlig sektor (exkl. ålderspensionssystemet) på 1 procent över en konjunkturcykel bibehålls.
- Att ett balanskrav införs för statens finanser över en konjunkturcykel.
- Att bruttoskuldkvoten för den offentliga sektorn sänks ytterligare. Detta är en förutsättning för att vi ska kunna möta framtidens demografiska utveckling.

Försäljning av statliga bolag

Svenska staten är bland de största aktieägarna i Sverige. Centerpartiet har under den senaste tioårsperioden verkat för att det statliga ägandet av företag bör minska. Statens uppgift bör vara att ange ramar och regelsystem för näringslivets verksamhet och bidra till att skapa förutsättningar för långsiktig tillväxt. Detta har också varit en gemensam utgångspunkt i förhandlingarna mellan allianspartierna inför regeringsövertagandet och förverkligas nu inom ramen för alliansens regeringspolitik.

Statens främsta näringspolitiska uppgift är att ange ramar och regelsystem för näringslivets verksamhet och bidra till att skapa förutsättningar för långsiktig tillväxt. Om staten samtidigt uppträder som ägare och som utformare av de regler som gäller för näringslivets verksamhet uppstår t ex problem med konkurrensnedvridning. Staten är som ägare dessutom ibland

mycket begränsad eftersom det är svårt att göra kapitaltillskott när detta behövs för att utveckla ett företag. En stark och framtidsinriktad ägare är central för att företag ska utvecklas och växa.

Grundprincipen är att konkurrensutsatt verksamhet ska bedrivas i privat regi och att en renodling av statens roll som lagstiftare och normgivare kommer att leda till sundare konkurrens. Företag som är konkurrensutsatta och verkar på fullt kommersiella marknader fungerar i de flesta fall bättre med privata ägare. Privatiseringar har visat sig vara gynnsamma för de statliga företag som sålts. Effektiviteten och investeringarna har ökat samt lönsamheten förbättrats. Det finns också mycket som talar för att privatiseringar bidrar till en starkare sysselsättningsutveckling i de bolag och branscher som berörs. Därför anser regeringen att Telia-Sonera, Nordea, OMX, SAS, SBAB, Vasakronan och Vin & Sprit är redo för försäljning. Dessa bolag verkar idag på marknader som är helt kommersiella och präglas av fungerande konkurrens.

En genomgång sker av de kvarvarande statliga bolagen för att pröva skälen för fortsatt ägande. Detta i syfte att ytterligare minska statens ägande. Ett fortsatt ägande av statliga bolag är motiverat om det föreligger särskilda nationella intressen eller samhällsuppdrag som inte kan klaras utan statligt ansvar. Det kan också vara motiverat om marknadsförhållandena vid en given tidpunkt är sådana att en försäljning skulle försämra konkurrensen eller där företag i vissa lägen utvecklas bättre med staten som ägare. Centerpartiet liksom regeringen gör därför bedömningen att det inte är aktuellt att sälja LKAB eller Vattenfall.

En försäljning av statliga företag måste ske med stor omsorg om skattebetalarnas pengar och det är därför viktigt att en försäljning av statliga bolag sker på ett professionellt och ansvarsfullt sätt. Centerpartiet och de övriga allianspartierna är överens om att intäkterna vid försäljning av statliga bolag skall användas till att amortera på statsskulden. En minskad statsskuld förbättrar de statsfinansiella möjligheterna att möta den demografiska utvecklingen och stora investeringsbehov i exempelvis FoU och infrastruktur (Motion 801).

Centerpartiet vill:

- Att det statliga ägandet av företag bör minska.
- Att intäkterna vid försäljning av statliga bolag ska användas till att amortera på statsskulden.

Minskad statlig byråkrati

Myndigheters verksamhet först och främst ska gagna medborgarnas intressen, vilket förutsätter produktiva och resultatorienterade organisationer. Centerpartiet har i ett flertal riksdagsmotioner under senare år och i många sammanhang uttryckt frustration över den statliga byråkratins brist på effektivitet och samordning.

Våra politiska slutsatser understöds av bl.a. Ekonomistyrningsverket (ESV) undersökningar som visar att statsförvaltningen kan effektiviseras. ESV menar att alla myndigheter kan öka effektiviteten och på så vis spara pengar, framför allt genom att myndigheterna uppmanas att flytta till billigare lokaler och utnyttja modern teknik och s.k. shared service-lösningar.

Alliansregeringen har satt igång ett arbete med att utveckla användningen av e-fakturer inom statliga myndigheter, för att effektivisera verksamheten.

Dagens myndighetsstruktur, där statens ansvarsområden är uppdelade på flera olika myndigheter leder till att flera myndigheter utför närbesläktade uppgifter eller till och med samma uppdrag. Många myndigheter är dessutom mycket små, vilket leder till att overhead-kostnaderna utgör en oproportionerligt stor del av myndigheternas totala kostnader.

Centerpartiet och övriga allianspartier hävdar att det finns möjlighet till stora besparingar inom statsförvaltningen genom effektivisering, sammanslagning och nedläggning av statliga myndigheter. Alliansregeringen har därför tillsatt en utredning i syfte att se över av den statliga byråkratin. Utredningsdirektiven syftar till att undersöka möjligheten att slå ihop/lägga ned myndigheter. (Motion 802)

Centerpartiet vill:

- Att den statliga byråkratin minskar och att svenska statsförvaltningen effektiviseras genom en översyn av myndighetsstrukturen och myndigheternas administration samt genom sammanslagning och nedläggning av vissa statliga myndigheter.

KOMMUNAL EKONOMI

Centerpartiet anser att det kommunala självstyret måste respekteras. Staten bör i största möjliga mån undvika specialdestinerade statsbidrag. Den så kallade finansieringsprincipen ska upprätthållas i relation till kommuner och landsting.

Allianspartierna har i såväl rapporten ”En politik för arbete och trygghet ” som i den gemensamma ekonomiska vårmotionen 2006 markerat att man vill återupprätta det kommunala självstyret. De uppgifter som kommunerna har ansvar för ska i första hand beslutas och finansieras av kommunen och dess invånare.

God ekonomi och en god ekonomisk hushållning är en avgörande förutsättning för en god välfärd runt om i landets kommuner. Under senare år har det ekonomiska resultatet i kommunsektorn förbättrats avsevärt och andelen kommuner som uppvisar överskott ökar stadigt. Samtidigt har vissa kommuner fortfarande svårt att uppnå en ekonomi i balans och är i behov av strukturella förändringar som en följd av den demografiska situationen. De sammantagna intäkterna i kommunsektorn ökar nu mer än kostnaderna, vilket inte skett på mycket länge. Pris- och löneökningar svarar dock för en stor del av de nominella kostnadsökningarna i kommunsektorn, därför är också det ekonomiska utrymmet begränsat idag. Framtiden för den kommunala sektorn beräknas bli än ljusare på sikt när vi ser resultatet av jobbskatteavdraget, de många åtgärderna för att bryta utanförskapet och den reformerade arbetsmarknadspolitiken. Dessa reformer väntas leda till ökad sysselsättning och ge växande skatteunderlag i kommunerna. Den positiva ekonomiska utvecklingen i såväl stat som kommunsektor bör därmed kunna skapa utrymme för framtida kommunala skattesänkningar och ett faktiskt handlingsutrymme för kommande generationer. Det är också viktigt att kommunsektorn inom ramen för en hög kvalitet inom kärnverksamheterna, bedriver ett effektiviseringsarbete, inte minst med tanke på de demografiska utmaningar som är i antågande.

I budgetpropositionen för 2007 visade alliansregeringen även prov på att man prioriterar generella bidrag framför specialdestinerade statsbidrag, då de riktade satsningarna till personalförstärkningar i förskola respektive kommunal vuxenutbildning överfördes till det generella statsbidraget.

Centerpartiet ser mycket positivt på hur allianspartierna och regeringen tydliggjort vikten av den kommunala självstyrelsen och menar det är av största vikt att denna målsättning upprätthålls i det fortsatta regeringsarbetet.

Centerpartiet vill:

- Att det kommunala självstyret respekteras och att de uppgifter som kommunerna har ansvar för i första hand ska beslutas och finansieras av kommunen och dess invånare.
- Att specialdestinerade statsbidrag undviks och att finansieringsprincipen upprätthålls.

Det kommunala utjämningsystemet

Alla medborgare har samma rätt till skola, vård och omsorg. Ett väl fungerande utjämningsystem för kommuner och landsting bidrar till att grundläggande service och mera jämlika förutsättningar för tillväxt kan bli möjliga i hela landet. Det ska också ge förutsättningar för likartade förutsättningar för att kunna hålla en skälig grundläggande service till medborgarna, oavsett i vilken kommun de är bosatta.

Ett kommunalt skatteutjämningsystem ska utjämna skillnader i skattekraften och ett kostnadsutjämningsystem de strukturella skillnaderna. Skatteutjämningsystemet ska baseras på principer som stärker det kommunala självstyret. I utjämningsystemet ska det också finnas incitament för ekonomisk tillväxt i hela landet och stimulans för ökade skattebaser.

Centerpartiet och de övriga allianspartierna är överens om att det kommunala utjämningsystemet måste reformeras. I rapporten "Ekonomisk politik för tillväxt" samt i den ekonomiska vårmotionen 2006, deklarerade partierna att Allians för Sverige vill se ett reformerat, hållbart och långsiktigt utjämningsystem.

I samband med den ekonomiska vårpropositionen 2007 föreslog regeringen vissa förändringar i utjämningsystemet som innebär en uppdatering av hälso- och sjukvårdsmodellen, en revidering av byggkostnadsutjämnningen, samt införande av lönekostnadsutjämnning. Det införs också en ny permanent uppföljningsorganisation inom Statskontoret, som ska ge löpande underlag om den kommunala utjämnningen till regeringen. Under 2008 kommer det även att tillsättas en bred parlamentarisk utredning i syfte att utvärdera/utreda utjämningsystemet.

Centerpartiet anser att det är av yttersta vikt att regeringen inväntar resultatet av den parlamentariska utredningen innan man gör ytterligare förändringar i utjämningsystemet. Utgångspunkten för utredningen och ett framtida utjämningsystem bör vara att alla kommuninvånare ges möjlighet till en likvärdig och god grundservice. En högre servicenivå ska kommunens invånare själva kunna påverka och finansiera. Systemet ska därutöver ge incitament för såväl ekonomisk tillväxt som ökad skattekraft. För centerpartiet är frågan om förändrade skattebaser för kommunsektorn en viktig del att utreda, i syfte att ge mer jämlika grundförutsättningar för hela landet. (Motion 803)

Centerpartiet vill:

- Att det kommunala utjämningsystemet ska ge förutsättningar för en likvärdig och god grundservice i hela landet.
- Att det kommunala utjämningsystemet skapar förutsättningar för utjämning av skillnader i skattekraft.
- Att det kommunala utjämningsystemet ska ge incitament för såväl ekonomisk tillväxt som ökad skattekraft.
- Att det kommunala utjämningsystemet stärker det kommunala självstyret.

Lagen om offentlig upphandling

Offentlig sektor upphandlar årligen varor och tjänster i nivån 400-500 miljarder kronor. Den offentliga sektorn har därmed ett mycket viktigt ansvar vad gäller hänsyn till rättvis konkurrens, miljö och mänskliga rättigheter och att upphandlingar sker på ett sätt där dessa parametrar vägs in i bedömningen.

I samband med vårpropositionen för 2007 togs ett viktigt steg i rätt riktning då riksdagen beslöt att avsätta närmare 11 miljoner kronor för att stärka arbetet med miljökrav vid offentlig upphandling. Regeringen har även formulerat en handlingsplan för att öka miljökraven vid offentlig upphandling. Detta är dock inte tillräckligt. Centerpartiet vill att stat, landsting och kommuner utformar tydliga etiska och miljömässiga styrdokument för sin upphandling.

En viktig utgångspunkt är att företag skall kunna verka på marknader efter principen konkurrens på lika och rättvisa villkor. Det är därför viktigt att offentlig sektor inte utövar osund konkurrens genom att bedriva näringsverksamhet inom områden som inte kräver

upphandling. Idag driver många kommuner affärsverksamhet i konkurrens med det lokala näringslivet som exempelvis restauranger hotell och gym. I vissa fall kan kommunens affärsverksamhet snedvrída konkurrensen på ett oacceptabelt sätt, vilket missgynnar för små och medelstora företag. I samband med vårpropositionen 2007 föreslog regeringen att det ska vara möjligt att pröva enskilda fall av konkurrenskonflikter mellan offentlig och privat sektor i domstol.

Lagen om offentlig upphandling (LOU) och dess tillämpning måste också vara så utformad att det blir möjligt för små och medelstora företag att vara med i offentliga upphandlingar. LOU styrs till viss del av EU-direktiv om offentlig upphandling, som gäller upphandlingar över tröskelvärdet på 200 000 euro. I Sverige är även upphandlingar under tröskelvärdet reglerade enligt samma modell som de direktivstyrda. LOU anses både av kommuner och företagare vara komplicerad. Osäkerhet kring upphandling gör att många upphandlare väljer att inte tillräckligt anpassa kraven till det upphandlade värdet, utan har för strikta krav även för små upphandlingar.

I USA har man t ex valt att kvotera upphandling så att drygt 20 % av federala upphandlingar går till små företag.

I regeringsarbetet pågår en översyn av regelverket för den offentliga upphandlingen och det finns därmed all anledning att se över praxis och anpassa lagen i synnerhet för de upphandlingar som sker under tröskelvärdet. På detta sätt skulle större konkurrensneutralitet skapas mellan olika aktörer. I dag slås exempelvis ideella och mindre vårdaktörer ofta ut i upphandlingarna. Ökad mångfald leder dessutom till ökad effektivitet och sänkta kostnader (Motion 804-805).

Centerpartiet vill:

- Att stat, landsting och kommuner ges tydliga etiska och miljömässiga riktlinjer för sin upphandling.
- Att processerna och kraven kring offentlig upphandling anpassas för att underlätta för små och medelstora företag samt stimulera framväxten av fler och mindre aktörer inom välfärdssektorn.

SKATTER

Makten ska utgå ifrån varje enskild individ. Detta är vad som symboliserar den Centerpartistiska drömmen och det är det som den federalistiska principen grundar sig på. På så vis skapas en levande lokal demokrati. Den som lever och verkar i samhället ska ges möjligheter att vara med och bidra, känna sig delaktig och behövd. Centerpartiet vill därför ge individer morötter samt möjlighet att leva i ett samhälle där människor inte stöps i samma form. I det Centerpartistiska samhället respekteras istället individens behov utan att han/hon kollektivt tvingas följa strömmen eller görs beroende utav systemet.

Vi tror på människans inneboende kraft och vilja om att vara självförsörjande. Alla måste således ges möjlighet att kunna försörja sig själva, samtidigt som det ska vara lönsamt och hederligt att arbeta samt tjäna pengar i Sverige. Centerpartiet vill att individer ska kunna dra nytta av sina initiativ och tjäna pengar utan att höga skatter begränsar dem eller att de tvingas förlita sig på bidrag. Skattesystemet ska vara förutsägbart, rättvist, effektivt och enkelt.

Vi vill att skatterna utformas på så vis att de inte inskränker i individers, företags, kommuners och regioners självbestämmande. Centerpartiet vill att skattesystemet ska styra i riktning mot ett mer företagsamt, jämställt och miljömässigt hållbart Sverige (del av motion 806).

En samhällsekonomiskt gynnsam utveckling understöds av jobbskatteavdraget, som nu har införts. Jobbskatteavdraget riktas framförallt till låg- och medelinkomsttagare, vilket varit vår politiska inriktning under lång tid. Det stimulerar till att gå från utanförskap in i arbete. De s.k. marginaleffekterna reduceras och därigenom sänks också trösklarna in på arbetsmarknaden.

Förenklade regler för företagare, avdrag på hushållsnära tjänster, nedsättning av sociala avgifter m.m. (dessa reformer och fler därtill behandlas utförligt i Jobb & Företagsprogrammet del 2) är några av de reformer som stimulerar näringslivet och arbetsmarknaden. Centerpartiet har haft en avgörande roll i pådrivandet och realiseringen av ovanstående reformer som riksdagen på förslag av alliansregeringen nu har beslutat om. Dessa är ytterligare steg för fler i arbete, fler företag och minskat utanförskap. Skattesystemet bör även omstruktureras så att det kommer personer till godo som väljer miljövänliga

alternativ. Exempelvis skulle det kunna innebära skattelättnader för företag och privatpersoner som tar ett miljöansvar i likhet med det förslag som Centerpartiet drivit på och som nu har realiserats av alliansregeringen; en premie med 10 000 kronor till privatpersoner som köper miljöbilar.

Centerpartiet ställer sig även positiv till att ge uppskov med skatt på reavinster som investeras i onoterade företag (del av motion 806). Vi vill även överväga att sänka reavinstskatten på aktier vid långsiktigt privat sparande, upp till en viss nivå, för att stimulera fler till ett aktivt och långsiktigt aktiesparande (Motion 807). De sista åren har andelen som direkt äger aktier, d.v.s. inte via fonder, bland medborgarna minskat.

Inkomstskatter

Samhällets utveckling är beroende av människors möjligheter och vilja arbeta, deras företagsamhet, samt mod att investera i framtiden. Människor behöver stimuleras och vi vill ge dem luft under deras vingar för att pröva olika sätt att leva på och ta ansvar för sina liv.

Vi har länge sett hur människor har slussats igenom systemet och gjorts beroende utav bidrag. Vi vill att fler ska kunna gå från bidrag till arbete och därigenom öka såväl självkänsla som egna inkomster. Genom jobbskatteavdraget som infördes 1 januari 2007, ger vi individen förbättrade möjligheter att bli självförsörjande och forma sitt eget liv, utan att fastna i ett bidragsberoende. Jobbskatteavdraget gör det mer lönsamt att arbeta för dem som idag står utanför arbetsmarknaden. Samtidigt bidrar det, genom sänkta marginalsatser, till ett ökat arbetsutbud från dem som redan har ett arbete. Jobbskatteavdraget är en skattereduktion på arbetsinkomster och konstruerat på så vis att den som exempelvis tjänar under 109 600 kr för inkomståret 2007 får en skattereduktion på ungefär 5 000 kr. De som tjänar 109 600 kr eller mer för inkomståret 2007 får sänkt skatt mellan ca 5 000 kr och 11 000 kr/år. Avdraget blir ännu högre för dem som fyllt 65 år och ger några extra arbetsår åt samhället.

Centerpartiet vill ha ett skattesystem som är effektivt, förutsägbart, rättvist och enkelt. Ett skattesystem som gör det möjligt för människor att leva på sin lön. Vi har därför länge drivit frågan om sänkta inkomstskatter för låg- och medelinkomsttagare. Följaktligen har Centerpartiet genom allianssamarbetet och sittande borgerlig regering fått igenom inkomstskattesänkningar för denna grupp. Därigenom har vi lyckats med att öka den disponibla inkomsten för låg- och medelinkomsttagare med upp till 1 000 kronor i månaden.

För att sänka margineffekterna ytterligare, och göra det än mer lönsamt att arbeta, verkar Centerpartiet i första hand för ytterligare inkomstskattesänkningar för låg- och medelinkomsttagare framöver genom ett andra steg i jobbskatteavdraget (del av motion 808). Centerpartiet vill även avskaffa värnskatten genom ett tredje steg i jobbskatteavdraget, när statsfinanserna tillåter, samt att den av Centerpartiet tillsatta skattegruppen analyserar alla skattesystem som gagnar arbete och tillväxt.

I strävandet efter att bryta det enorma utanförskapet har Centerpartiet varit drivande i regeringens införande utav jobbskatteavdraget. Vidare har Centerpartiet, vilket återspeglas i regeringens olika förslag, verkat för att reformera arbetsmarknaden och AMS för att vidare öka incitamenten till att arbeta. Trösklarna in på arbetsmarknaden och margineffekterna har därmed sänkts. Under sådana förhållanden skapas förutsättningar för att Sveriges Gini-coefficient, som är ett mått på ett lands inkomstspredning, ska kunna sjunka. En sådan nedgång visar att skillnader i inkomst minskar när fler kommer i arbete och får en egen löneinkomst samtidigt som färre tvingas leva på bidrag.

Utvecklingen mot ett samhälle där fler ges möjligheten att arbeta resulterar med andra ord i ett mer jämlikt samhälle. Förutom att också göra det lönsamt att arbeta och ge fler incitament till att ta sig ur sitt bidragsberoende, ser vi dessutom att fler kommer att kunna bidra till vår gemensamma välfärd. Denna reform är därmed likaså ett ypperligt instrument för att skapa en bättre struktur och med detta generera ekonomisk tillväxt. På så vis ser vi också till att bättre rusta Sverige inför framtida konjunktursvängningar. Centerpartiets intention är att successivt sänka skattetrycket ytterligare, dels för att stabilisera presumtiva konjunktursvängningar och dels för att på sikt få ner skattenivån närmare jämförbara EU-länders nivå, vilket är en förutsättning för att vara konkurrenskraftig (del av motion 808).

Centerpartiet vill:

- Att inkomstskatterna för låg- och medelinkomsttagare sänks ytterligare.
- Att Sverige framöver närmar sig skattenivån i jämförbara EU- länder

Äldre i arbete

Centerpartiets politik är tillväxtorienterad med fokus på ökat självbestämmande och brytandet av utanförskapet. I synnerhet för de som under lång tid befunnit sig utanför arbetsmarknaden. Ett av många steg till att skapa fler riktiga jobb är just sänkningen av inkomstskatten för förvärvsarbetare. Många äldre tvingas idag ofta lämna arbetslivet trots att de själva i någon form vill fortsätta verka i sitt tidigare yrke. Vi vill ge äldre egen makt och skapa förutsättningar för att fler kan vara kvar i arbetslivet längre (Motion 809).

Istället för att som idag tvingas ut ur arbetsmarknaden vid 67 års ålder, ska var och en genom "en öppen pensionsålder" kunna bestämma om dem vill fortsätta arbeta även efter uppnådd pensionsålder. De pensionärer som väljer att förvärvsarbeta ska då även omfattas av en inkomstskattesänkning, via jobbskatteavdraget, som är högre för dem som fyllt 65 år. Fler i arbete innebär per automatik att fler är med och bidrar till att öka den gemensamma välfärden. I förlängningen gynnar detta pensionärerna och förutsättningarna för att kunna hålla hög kvalitet i skola, vård och omsorg (Motion 809).

För att fler äldre ska kunna verka på arbetsmarknaden behövs dessutom en attitydförändring hos företagarna. Arbetsgivares intresse av att behålla och anställa äldre människor stimuleras genom att alliansregeringen den 1 januari 2007 slopade den särskilda löneskatten om 16 procent för personer som fyllt 65 år och är födda 1938 eller senare. Vidare förslås att den särskilda löneskatten avskaffas den 1 januari 2008 även för personer som inte omfattas av det reformerade pensionssystemet, dvs. personer som är födda före 1938 (Motion 810).

Det är också viktigt att komma ihåg vilken enorm resurs de äldre är för det svenska samhället och att behovet av deras kunskap, erfarenhet och insats kommer att öka. Centerpartiet vill ta vara på deras kompetens och öka deras egenmakt, samt valfrihet. I synnerhet mot bakgrund om att vi står inför en demografisk utveckling med en krympande andel yrkesverksamma samtidigt som andelen pensionärer och studenter ökar. Inom den närmaste framtiden riskerar vi dessutom att drabbas utav en arbetskraftsbrist som hotar tillväxten. Vi måste också förbereda oss på hur vi ska klara kompetensöverföringen mellan generationerna. Att stimulera fler äldre till att stanna kvar på arbetsmarknaden ger med andra ord även gynnsamma samhällsekonomiska effekter; i form av att vi bland annat kan undvika allt för höga påfrestningar på vårt välfärdssystem (Motion 809).

Centerpartiet vill:

- Stimulera äldre att stanna kvar längre i arbetslivet genom ekonomiska incitament som jobbskatteavdraget.
- Verka för en attitydförändring hos företagare och göra det mer attraktivt för dem att behålla eller nyanställa äldre personer, genom en sänkning av anställningskostnaden för dessa personer; via slopande av den särskilda löneskatten om 16 procent för dessa personer.
- Möjliggöra för äldre att själva välja hur länge de stannar kvar på arbetsmarknaden
- Förbereda Sveriges ekonomi inför de demografiska omstruktureringar som vi står inför genom att stimulera tillvaratagandet utav äldres kunskap, erfarenheter och kompetens
- Införa glidande pensionsålder med 65 år som riktmärke

Svart arbetsmarknad

Att arbeta ska löna sig samtidigt som det ska vara hederligt att tjäna pengar. Individen ska kunna känna sig delaktig i samhället och själv kunna forma sitt liv genom att tjäna sina egna pengar. Samhället har ett enormt ansvar för att detta ska bli verklighet. Det svenska samhället ska inte försätta människor i ett bidragsberoende, eller i förekommande fuskande, och lamslå dem. Istället vill vi att samhället fungerar som ett skyddsnät som plockar upp de som faller och hjälper de under den övergångsperiod det tar dem att finna nytt arbete (Motion 811).

En rad faktorer har lett till en svart arbetsmarknad, vilken är av en omfattning som vi vill motverka. Bland dessa kan följande nämnas; det enorma utanförskapet, förra regeringens skapande av ett bidragsberoende, hårt beskattade inkomster, diskrimineringen på arbetsmarknaden av äldre, unga, människor med utländsk bakgrund och homosexuella (Motion 811).

Vi vill ge incitament till att arbeta genom att göra det lönsammare att ta ett jobb. Det måste också bli enklare och framförallt billigare att anställa människor för att upphäva effekten av en utbredd svart arbetsmarknad parallellt med att utanförskapet bryts. Jobbskatteavdraget som introducerats och som vi drivit på i allianssamarbetet möjliggör för individer att leva på sin egen lön. Utöver de moraliskt positiva effekterna för individen kommer han/hon även att omfattas utav trygghets- och pensionssystemet genom att kliva in på den legala arbetsmarknaden. Företagare får råd att anställa via de nedsättningar i sociala avgifter som vi har varit med och arbetat fram tillsammans med alliansregeringen. Centerpartiet vill ge

viktiga incitament och ett enklare regelverk för att företag ska kunna växa och vara med och skapa fler riktiga såväl som vita jobb. Företagens tillväxt kommer då i sin tur att sprida sig som ringar på vatten och ge positiva effekter över hela samhällsekonomin.

För att hämma den svarta arbetsmarknaden införs bl.a. från 1 juli 2007 ett avdrag för hushållstjänster utav alliansregeringen, vilket Centerpartiet verkat starkt för. Denna reform gör svarta jobb vita samtidigt som nya riktiga jobb skapas. En helt ny tjänstesektor har därmed öppnats upp för. Den nya möjligheten att anlita hjälp i hemmet kommer att göra det möjligt för alla individer i samhället att få ihop sitt livspussel. Vi får då ett samhälle med välmående människor, fler i arbete och därutöver fler som är med och bidrar till vår välfärd.

Genom ökad öppenhet och insyn minskas svartarbetet. Mot denna bakgrund har alliansregeringen infört förslagen om kassaregister och personalliggare inom frisör- och restaurangnäringen, samt omvänd momsskyldighet inom byggsektorn. Innebörden av kassaregister är att företag som säljer varor eller tjänster mot kontant betalning från och med 1 juli 2009 blir skyldiga att registrera försäljningen i en typgodkänd kassaapparat. Inom Centerpartiet har vi verkat för att torghandlare ska undantas från detta.

Vidare ska företagare från och med 1 januari, 2007 föra personalliggare inom restaurang- och frisörbranschen. Tillämpning av lagen med personalliggare har slagit hårt mot mindre företag och måste utvärderas så att inte det på fel sätt har ökat regelkrånglet. Svartarbetet som förekommer inom bygg- och anläggningsbranschen vill vi få ett stopp på. Omvänd momsskyldighet inom byggsektorn har införts av riksdagen efter förslag från alliansregeringen. Det innebär att det är köparen och inte säljaren av byggtjänsten som ska redovisa momsens, vilket försvårar för säljaren att felaktigt behålla momsens.

Centerpartiet ser dessutom en möjlighet med att vidareutveckla reformen om skattereduktion för hushållstjänster till att på sikt även innehålla ett ROT-avdrag, (byggentreprenadavdrag för renovering, ombyggnad och tillbyggnad), för att bidra till att göra svarta jobb vita. En vidareutveckling skulle dessutom harmonisera skattereduktionen för hushållstjänster till det Finska systemet, som har positiva erfarenheter ifrån en sådan modell. Centerpartiet tror även att ett ROT-avdrag med fördel skulle kunna riktas mot miljöåtgärder, där energieffektivisering och olika miljöanpassningar av bostäder skulle stimuleras. På så vis skulle avdraget ge miljövinster utöver arbetsmarknadsvinsterna.

Att även näringslivet får ta ett större ansvar än tidigare är ett viktigt led i ambitionen med att motverka svart arbete. Vi anser också att det även ligger ett stort ansvar på berörda myndigheter för att klara uppgiften med att minska svartarbetet. Därför vill vi verka för att det ska bli enklare att lämna uppgifter till Skatteverket. Vi vill också skapa förutsättningar för ett system som ger utrymme för större samordning mellan olika myndigheter och därigenom få en helhetsbild över in och utbetalningar i skattesystemet likaväl som utbetalningar av lön och bidrag. Förutom att detta skulle förenkla det nuvarande systemet så kommer det att försvåra och motverka svartjobb och fusk (Motion 811).

Centerpartiet vill:

- Vidareutveckla skattereduktion för hushållstjänster till att även innehålla ett ROT-avdrag, byggtreprenadavdrag, för att stoppa svartarbetet inom byggsektorn.
- Utveckla samt implementera ett system som ger utrymme för större samordning mellan olika myndigheter för att få en helhetsbild över in- och utbetalningar i skattesystemet likaväl som utbetalningar av lön och bidrag

Harmoniserad bolagsskattebas inom EU

Det pågår inom EU-kommissionen ett arbete med att utreda frågan om en gemensam, konsoliderad bolagsskattebas inom EU. En gemensam bolagsskattebas skulle kunna medföra en del fördelar för stora företag. Däremot skulle ett regelverk om en gemensam, konsoliderad bolagsskattebas bli mycket komplicerat, vilket framförallt skulle försvåra för de mindre företagen. Det är t.o.m. osäkert om det är tekniskt möjligt att genomföra. Stora delar av skattelagstiftningen skulle påverkas. Det gäller bl.a. avskrivningsregler, regler för avsättningar, skatteuppbörden, revisionsregler,

Sammantaget skulle antalet regler öka dramatiskt och systemet skulle därmed skapa ökat regelkrångel för de små och medelstora företagen. Risken är också stor att skatteintäkterna skulle minska och att Sverige genom den fördelningsnyckel som måste till för att fördela skatteintäkterna, skulle vara förlorare i ett system med gemensam bolagsskattebas.

Den förra regeringen förhöll sig neutral. Alliansregeringen har intagit en skeptisk, avvaktande hållning till arbetet inom EU-kommissionen. Det innebär att regeringen följer arbetet och är beredd att sakligt utvärdera ett eventuellt förslag från EU-kommissionen, men också att regeringen i nuläget ser betydande svårigheter.

Mervärdesbeskattning

I Sverige betalar vi moms, mervärdesskatt, på konsumtionen av varor och tjänster och det är företagare som säkerställer inbetalningen av momsen till staten. Momsen är en del av det pris som vi betalar på de varor och tjänster som vi inhandlar. Nästan alla varor och tjänster är momspliktiga med några få undantag såsom exempelvis sjukvård, tandvård, omsorg, skola, finansieringstjänster, lotterier m.m. Det finns tre olika skattesatser på moms, där 25 % är den vanligaste, medan momsen på livsmedel är 12 % och på tidningar och böcker 6 %.

Alliansregeringen har aviserat att ändra redovisningsperioden för momsinsbetalningar (detta förslag behandlas mer utförligt i Jobb & Företagsprogrammet del 2) under 2007 för de företag med en omsättning som uppgår till högst 40 miljoner kronor per år.

Mervärdesbeskattning på skatt är vedertagen praxis inom EU och hör till ett av områdena som har harmoniserats rätt väl. Förändringar i mervärdesbeskattningen kräver därför långtgående arbetsinsatser och måste dessutom finansieras på något vis. I praktiken kommer detta att innebära att respektive kostnadsgrupp bär sina kostnader vilket skulle ge ett nollsummespels utfall. Utifrån den premissen är denna fråga inte prioriterad i dagsläget (del av motion 806). Direkta felaktigheter i momssystemet ska dock fortlöpande tas bort. Vidare tas moms på skatt ut även av andra medlemsstater inom EU och en avskaffning av dessa strider mot praxis inom unionen (del av motion 813).

Centerpartiet vill:

- Behålla systemet med olika momsnivåer.

Fordonsbeskattning och registrering

För att förhindra missbruk är dagens momssatser mellan privata och näringsbaserade fordon strikt åtskilda. Den privata uttagsbeskattningen sker exempelvis genom redovisning av utgående moms med 20 % av bilförmånsvärdet som inkluderar moms. Därför redovisas 20 % istället för den verkliga skattesatsen på 25 %. Årets bilförmån redovisas i sista skatte- eller inkomstdeklarationen. Då köp av en privatbil är en ren privatkonsumtion ska den också momsbeläggas. Det finns dock gränsfall som kan vara tveksamma. Ett sådant exempel är näringsfordon där en luftspalt krävs mellan lastutrymme och förarplats för att kunna lyfta momsen. Riksdagen har tagit ställning för att ta bort sådana krångliga regler (Motion 814).

Innehav och bruk av båtar kräver idag ingen registrering. Centerpartiet menar att om en registrering ska införas bör det vara en uppgift för försäkringsbolagen istället för att införa ett statligt båtregister. Införandet av en båtskatt är heller inte något som vi vill verka för. Att införa ett förarbevis är dock önskvärt för stora och snabba båtar. Ute till sjös, genom trånga sund, badvikar osv. är det viktigt att ha full kontroll över sitt fordon som ska brukas i nyktert tillstånd. Riksdagen har på grund av detta infört samma krav om alkoholtester för båtar som för bilar (Motion 812).

Riksstämman beslutade:

- att anta ovanstående politiska punkter
- att lägga partistyrelsens ovanstående text till handlingarna
- att motionerna 801 – 814 anses besvarade